

Наукова школа
української лінгводидактики
середньої та вищої
ланки навчання
**Володимира Ярославовича
Мельничайка**

Володимир Ярославович Мельничайко (1931–2020)

український
мовознавець, педагог,
доктор педагогічних
наук, професор.

Закінчив Чернівецький педагогічний університет (1954).

1969–1970 – працював у Чернівецькому університеті;

1970–1980 – Рівненський державний педагогічний інститут;

1980–1981 – Житомирський державний педагогічний інститут;

від 1981 – у Тернопільському педагогічному інституті (нині університет):

1981–2003 – завідувач кафедри методики викладання української мови і культури мовлення, 2003–2014 – професор цієї ж кафедри.

1981–2008 – викладач Тернопільського інституту вдосконалення вчителів, 2005–2007 – викладач Тернопільської філії заочного відділення Національної академії внутрішніх справ.

*Наука – як велосипед.
Властиве їм одне і теж:
В сідлі – допоки мчиш вперед,
Зупинишся – впадеш.*

Володимир МЕЛЬНИЧАЙКО

Наукові дослідження: лінгвістичний аналіз художніх та публіцистичних текстів, синтаксис і пунктуація, види вправ з розвитку мовлення, граматична синоніміка, стилістика і культура мовлення, позакласні й факультативні заняття з мови.

Працював над кафедральною науково-дослідною темою “Шляхи підвищення ефективності навчання української мови в освітніх закладах різних рівнів”.

Наукова діяльність Володимира Ярославовича Мельничайка

1969 рік – захист кандидатської дисертації

1988 рік – захист докторської дисертації на
тему *“Теорія і практика формування
синтаксичного ладу писемного мовлення
учнів у школі”*

“На сьогодні в українському науковому й освітньому просторі добре відома високо авторитетна науково-педагогічна школа Володимира Мельничайка, який підготував багатьох своїх послідовників, що працюють на кафедрах, де готують учителів української мови і літератури, а також керівника кафедри, яка неодноразово призначалася провідною установою на захистах. При цьому слід сказати, що наукові відзиви і висновки про дисертації, підготовлені Володимиром Ярославовичем і викладачами кафедри, якою він тривалий час керував, відзначаються високим науковим рівнем.”

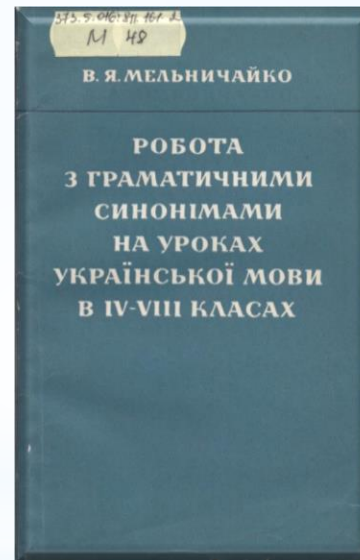
(Вашуленко М. Про вчителя вчителів // Ювіляр - професор В. Я. Мельничайко : короткі відомості про життя і діяльність з нагоди 75-річчя від дня народження / упоряд. Е. Я. Палихата. Тернопіль : ТНПУ, 2006. С. 53–54

Науковий доробок В. Я. Мельничайка

У творчому доробку вченого 200 наукових праць з методики мови, стилістики, лінгвістичного аналізу художнього тексту

*Лінгвістика тексту в
шкільному курсі
української мови*

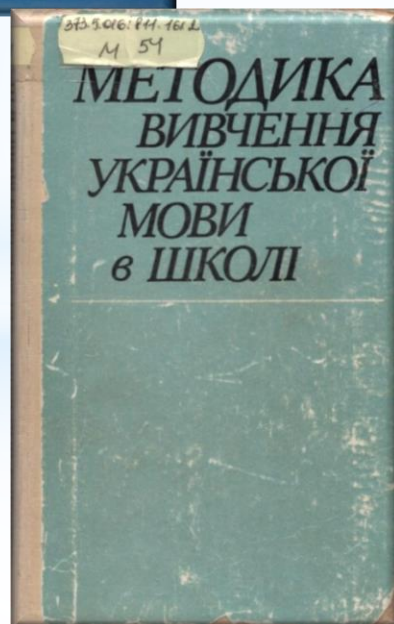
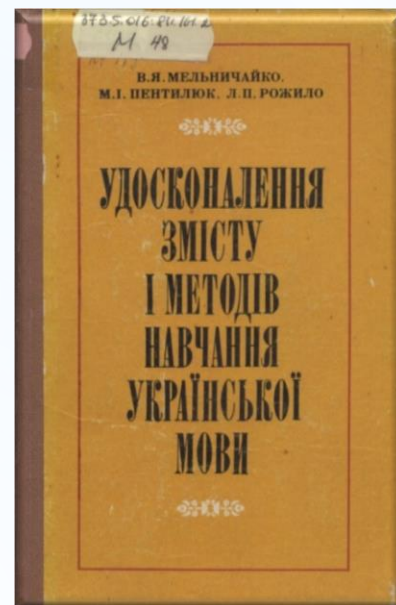
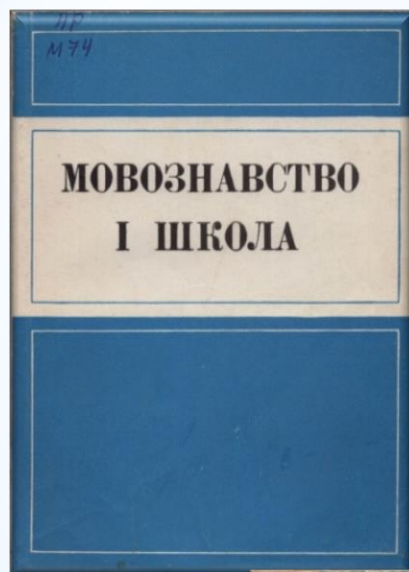

*Творчі роботи на уроках
української мови*

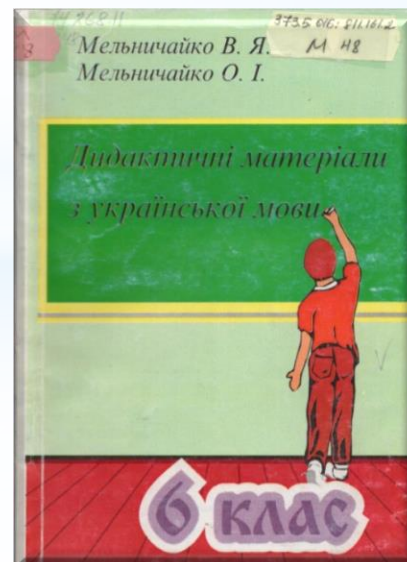
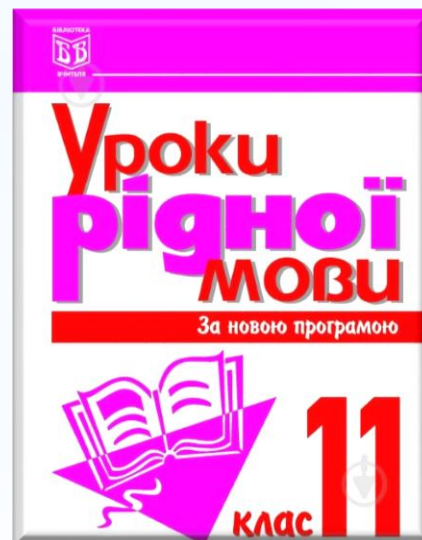

*Робота з граматичними
синонімами на уроках
української мови в IV-VIII
класах*

Колективні монографії

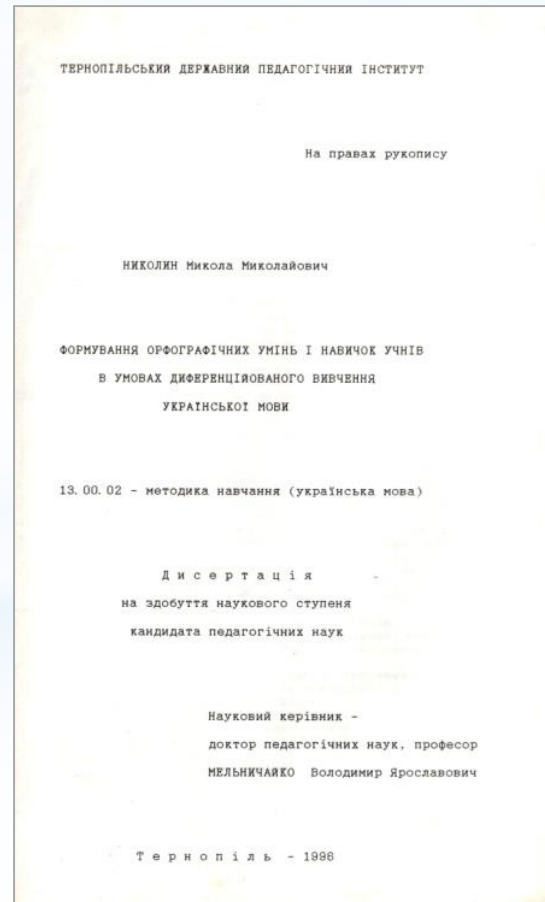

Посібники для учнів та студентів

Науковий керівник кандидатських дисертацій

Николин М. М. Формування орфографічних умінь і навичок учнів в умовах диференційованого вивчення української мови :13.00.02 - методика навчання (українська мова).
Тернопіль, 1996.

Гопштер Є. А. Формування морфологічних умінь і навичок учнів шкіл з російською мовою навчання (на базі іменних частин мови) : 13.00.02 - теорія і методика навчання (української мова). Тернопіль, 1997.

Тернопільський державний педагогічний університет

На правах рукопису

Гопштер Євгенія Антонівна

Формування морфологічних умінь і навичок
учнів шкіл з російською мовою навчання
(на базі іменних частин мови)
13.00.02 - теорія і методика навчання української мови

Дисертація

на здобуття наукового ступеня
кандидата педагогічних наук

Науковий керівник
Мельничайко Володимир Ярославович,
доктор педагогічних наук, професор

Тернопіль - 1997

Дідук Г. І. Формування в учнів 5-7 класів уміння використовувати засоби емотивності : 13.00.02 - теорія та методика навчання (української мова). Тернопіль, 1998.

*Тернопільський державний педагогічний університет
ім. Володимира Гнатюка*

На правах рукопису

Дідук Галина Іванівна

**Формування в учнів 5-7 класів уміння
використовувати засоби емотивності**

13.00.02 — теорія та методика навчання української мови

Дисертація
на здобуття наукового ступеня
кандидата педагогічних наук

Науковий керівник
Мельничайко Володимир Ярославич,
доктор педагогічних наук, професор

Тернопіль — 1998

**Златів Л. М. Формування в студентів філологічного факультету
умінь сприймати та відтворювати зміст науково-навчального
тексту : 13.00.02 - теорія та методика навчання (української мова).
Київ, 2000.**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА

На правах рукопису

ЗЛАТІВ Леся Михайлівна

УДК 483 (071.1)

ФОРМУВАННЯ У СТУДЕНТІВ ФІЛОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ
УМІНЬ СПРИЙМАТИ І ВІДТВОРЮВАТИ ЗМІСТ
НАУКОВО-НАВЧАЛЬНОГО ТЕКСТУ

13.00.02 - теорія і методика навчання
української мови

Дисертація
на здобуття наукового ступеня
кандидата педагогічних наук

науковий керівник - В.Я. Мельничук,
доктор педагогічних наук, професор

ТЕРНОПІЛЬ - 2000

Стахів М. О. Робота над відокремленими членами речення як засіб удосконалення мовленнєвих умінь студентів педагогічних коледжів : 13.00.02 - теорія і методика навчання (української мова). Київ, 2002.

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА

На правах рукопису

СТАХІВ Марія Олександрівна

УДК 378.147.811.161.2

РОБОТА НАД ВІДОКРЕМЛЕНИМИ ЧЛЕНАМИ РЕЧЕННЯ
ЯК ЗАСІБ УДОСКОНАЛЕННЯ МОВЛЕННЄВИХ УМІВЬ
СТУДЕНТІВ ПЕДАГОГІЧНИХ КОЛЕДЖІВ

13.00.02 – теорія і методика навчання (українська мова)

ДИСЕРТАЦІЯ
на здобуття наукового ступеня
кандидата педагогічних наук

Науковий керівник :
Мельничайко Володимир Ярославич,
доктор педагогічних наук, професор.

Тернопіль. – 2002

Пігур М. В. Методичне осмислення зв'язків словотвору й синтаксису як засіб оптимізації навчального процесу : 13.00.02 - теорія та методика навчання (української мова). Київ, 2002.

Вдовцова С. А. Співвідношення загальноосвітніх і професійних компонентів у мовній освіті студентів індустріального коледжу : 13.00.02 - теорія та методика навчання (української мова). Київ, 2004.

*Тернопільський державний педагогічний університет
ім. В.Гнатюка*

На правах рукопису

Вдовцова Світлана Анатоліївна

УДК 811.161.2 (071.1)

**Співвідношення загальноосвітніх і професійних компонентів
у мовній освіті студентів індустріального коледжу**

13.00.02 – теорія і методика навчання (українська мова)

Дисертація
на здобуття наукового ступеня
кандидата педагогічних наук

Науковий керівник
Мельничайко Володимир Ярославович,
доктор педагогічних наук, професор

Київ-2004

Бурда К. Л. Формування в учнів основної школи комунікативних якостей мовлення в процесі вивчення прийменників : 13.00.02 - теорія та методика навчання (української мова). Київ, 2004.

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА

На правах рукопису

БУРДА Катерина Любомирівна

УДК 811.161.2(07)

**ФОРМУВАННЯ В УЧНІВ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ
КОМУНІКАТИВНИХ ЯКОСТЕЙ МОВЛЕННЯ
В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ПРИЙМЕННИКІВ**

13.00.02 – теорія і методика навчання української мови

Дисертація
на здобуття наукового ступеня
кандидата педагогічних наук

Науковий керівник:
МЕЛЬНИЧАЙКО Володимир Ярославич,
доктор педагогічних наук, професор

КИЇВ – 2004

Криськів М. Й. Формування професійного мовлення майбутніх юристів : 13.00.02 - теорія та методика навчання (української мова). Тернопіль, 2008.

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА

КРИСЬКІВ Мирослава Йосипівна

На правах рукопису

УДК 811.161.2'276.6:34

**Формування професійного мовлення майбутніх
юристів**

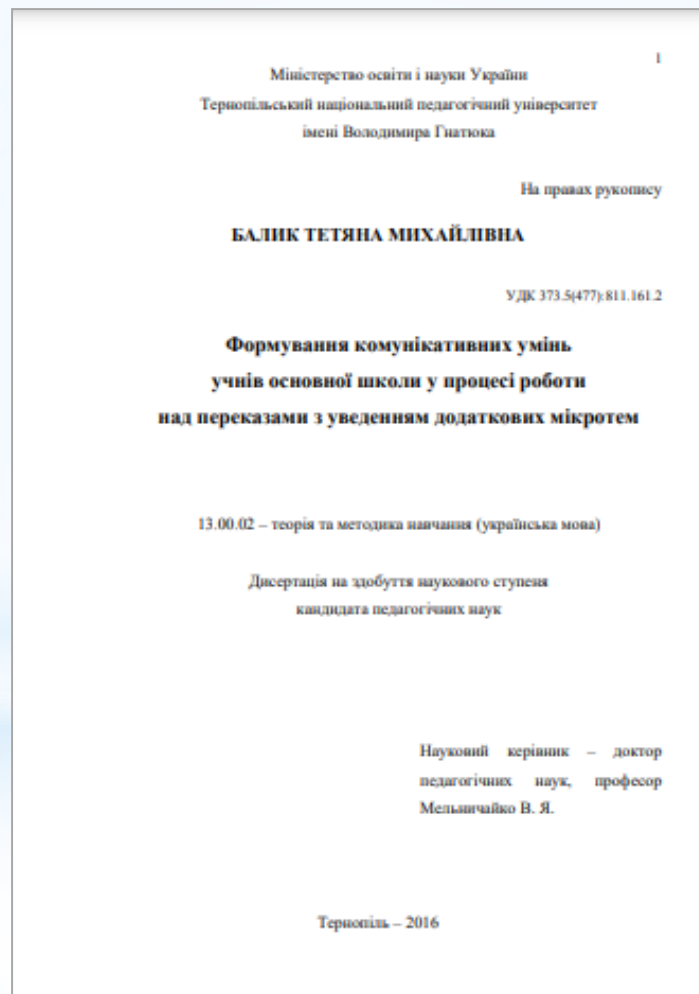
13.00.02 – теорія і методика навчання (українська мова)

Дисертація на здобуття наукового ступеня
кандидата педагогічних наук

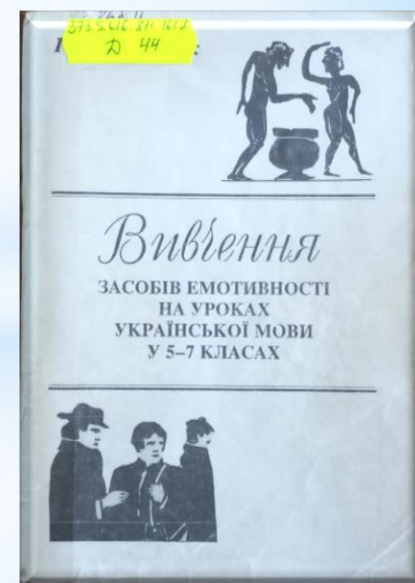
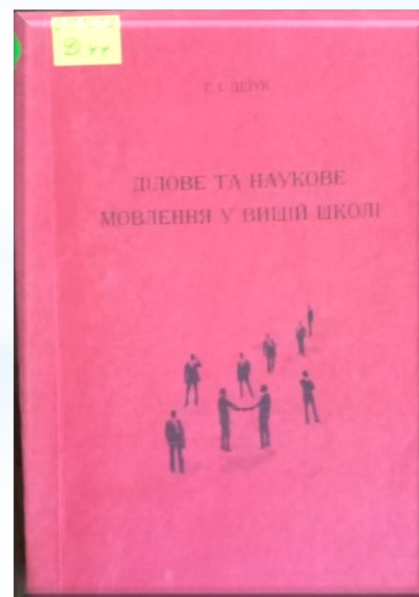
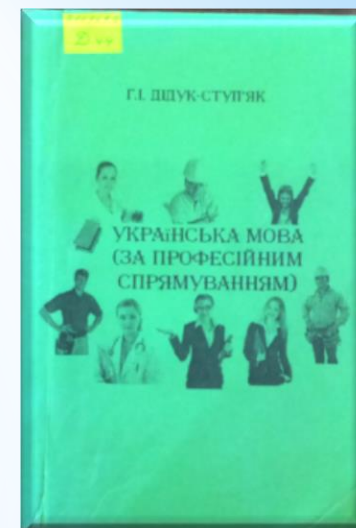
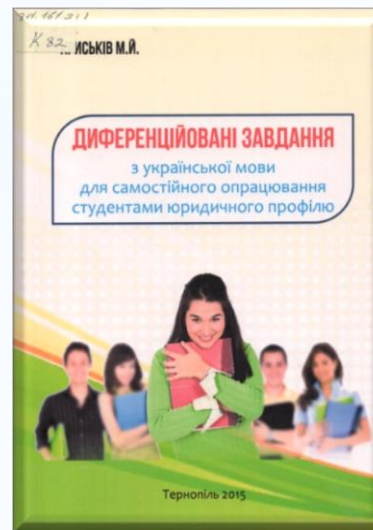
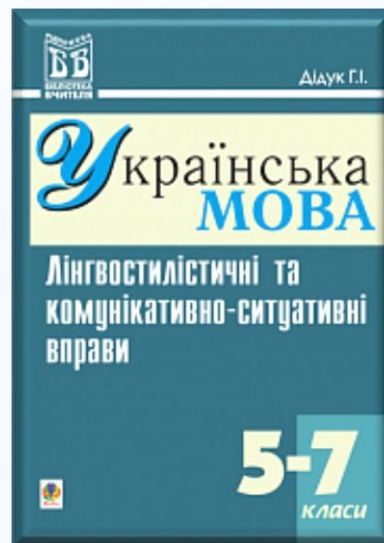
Науковий керівник:
Мельничайко В. Я.,
доктор педагогічних наук,
професор

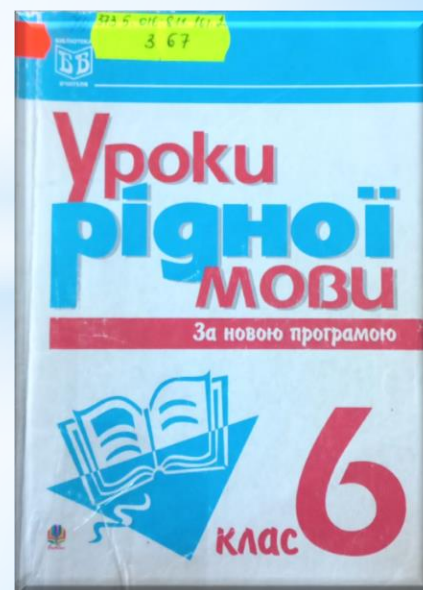
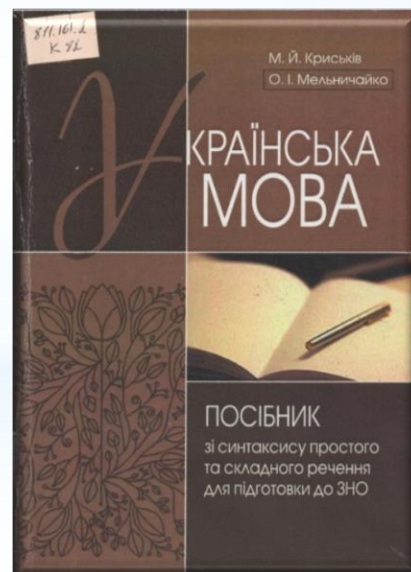
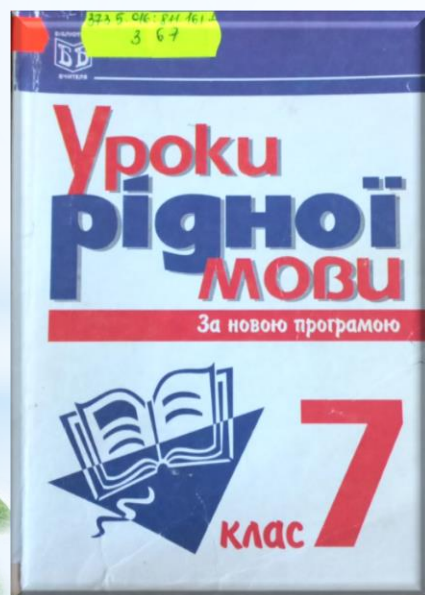
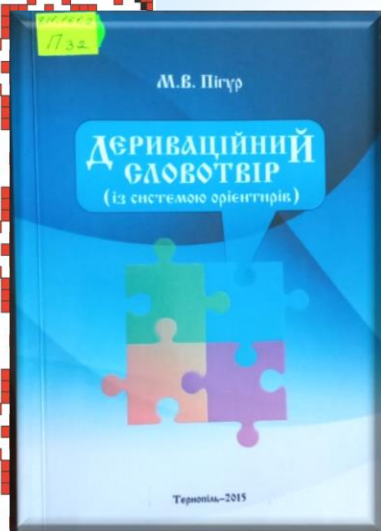
Тернопіль-2008

Балик Т. М. Формування комунікативних умінь учнів основної школи в процесі роботи над переказами з введенням додаткових мікротем : 13.00.02 - теорія та методика (української мова). Тернопіль, 2016.

Праці науковців

Колективна публікація з послідовниками

ПІДГОТОВКА
ВЧИТЕЛЯ-ФІЛОЛОГА
У ПЕДАГОГІЧНОМУ ВИЩОМУ
НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

Опонування кандидатських і докторських дисертацій

- Скуратовский Л. В. Формирование познавательной самостоятельности на уроках украинского языка у учащихся 5–6 классов : 13.00.02. – Київ, 1997.
- Тихоша В. И. Формирование лексических умений и навыков по украинскому языку у учеников 5-6 классов школ с русским языком обучения : 13.00.02. – Київ, 1998.
- Попова Л. О. Система роботи з удосконалення монологічного мовлення учнів 5-7 класів : 13.00.02. – Херсон, 2003.
- Варнавська І. В. Формування мовленнєвої компетентності учнів 5-7 класів у процесі засвоєння виражальних засобів української мови : 13.00.02. – Херсон, 2005.
- Плиско К. М. Лінгводидактичні основи організації навчання української мови в загальноосвітній школі : 13.00.02. – Київ, 1997.
- Караман С. О. Зміст і технологія навчання української мови в гімназії : 13.00.02. – Київ, 2000.

Академічні тексти України:

<https://uacademic.info/ua>

Вікіпедія:

https://uk.wikipedia.org/wiki/Мельничайко_Володимир_Ярославович

Науковці України:

https://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/suak/corp.exe?&I21DBN=SAUA&P21DBN=SAUA&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21COLORTERMS=0&S21STR=1259112

Національний репозитарій академічних текстів:

<https://nrat.ukrintei.ua/>

Репозитарій Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка:

<http://dspace.tnpu.edu.ua/index.jsp?locale=ua>

Підготували працівниці НБ ТНПУ ім. В. Гнатюка
О. Р. Сенів
О. І. Шанайда

За матеріалами фонду бібліотеки та відкритих
джерел мережі “Інтернет”

